

שיחות חיזוק על התורה והמועדים

אמרי ושרא

המשך לשיעורים שנמסרו בציון 'שמעון הצדיק'

נושא השיחה:

דבקות בהשי"ת בשעת החורבן
(הריח הטוב שבתוכחת הצדיקים)

פרשת דברים - חזון (שנה ז')

השיחה נמסרה מפי

הרה"ח ר' ישראל מאיר ברנר שליט"א

ביום א' מנחם אב התשפ"ו

- מהדורת טיוטא ואינו מוגה -

בס"ד מתקיים שיעור מפי הרב שליט"א

בספה"ק 'סיפורי מעשיות' – מעשה מ'בן המלך והשפחה'

מידי שבוע ביום שני (בבית הכנסת 'מדרש יקותיאל' – ירושלים)

לפרטים ניתן ליצור קשר בפלא' 0583202009

כמו כן מתקיים שיעור ב'פרקי אבות'

מידי שבוע בימי רביעי

השיעור מתקיים בביתר עילית בבית המדרש 'אוהל פנחס'

רחוב המניד ממעזריטש 33 בשעה 20:00

(כדאי ליצור קשר לפני זה בפלא' 0548463761)

לתרומות והקדשות להצלחה ולרפואה, או להבדיל לע"נ

לצורך הוצאת חוברות אלו בפרשיות הבאות בעזרת ה' יתברך

(וכן לעדכונים על שיעורי הרב שליט"א)

ניתן להתקשר לפלאפון: 0583202009 תזכו למצוות!

ניתן לשמוע את כל השיעורים בקו השיעורים הישיר לשיעורי הרב

ב'קול הלשון' בטלפון מספר 0732951319

יו"ל בס"ד ע"י "הנותן בים דרך" עריכת והדפסת שיעורי משפיעי ברסלב בתורת מוהר"ן מברסלב ותלמידו מוהרנ"ת זי"ע נכתב ע"פ הכנת השומעים (וכן ההערות והמ"מ הינם ע"ד בלבד) – ומחמת הרצון להוציא בוריות אינו מוגה כל צורכו נשמח לשמוע כל הערה והארה ע"מ שנוכל לתקן בעתיד כשיצא בספר אם ירצה השי"ת בפלא' – 0548486331

פרשת דברים^א

נושא השיחה:

דבקות בהשי"ת בשעת החורבן

(הריח הטוב שבתוכחת הצדיקים)

שאינו ראוי להוכיח, על ידי זה מזוין ומעוררין הריח רע של המעשים רעים ומדות רעות של האנשים שמוכיחם, ועל כן הוא מבאיש ריחם, ועל ידי זה הוא מחליש את הנשמות שלהם, ועל ידי זה נפסק השפע מכל העולמות, התלויים באלו הנשמות!!! וכמה אנחנו צריכים לזהר בזה לפי זה!

וממשיך רבינו: "כי עיקר יניקת הנשמה הוא מהריח. כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות מ"ג:): 'מנין שמברכין על הריח, שנאמר: "כל הנשמה תהלל יה"'. איזהו דבר שהנשמה נחנית ממנו ולא הגוף, הוי אומר: זה הריח. ועל כן על ידי זה המוכיח, שהוא מבאיש ריחם, על ידי זה נחלשת הנשמה, שיניקתה מהריח כנ"ל, וממילא נפסק השפע מכל העולמות התלויים בהם. אבל כשהמוכיח ראוי להוכיח, אזי אדרבא, הוא מוסיף ונותן ריח טוב בהנשמות על ידי תוכחתו. כי התוכחה צריכה להיות בבחינת התוכחה של משה, שהוכיח את ישראל על מעשה העגל, שעל ידי תוכחתו נתן בהם ריח טוב,

רבינו בליקו"מ (תנינא ח) אומר: "תקעו בחדש שופר בכסא ליום חגנו, כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב (תהלים פ"א): אף על פי שתוכחה הוא דבר גדול, ומטל על כל אחד מישראל להוכיח את חברו, כשרואה בו שאינו מתנהג כשורה, כמו שכתוב (ויקרא י"ט): "הוכח תוכיח את עמיתך", אף על פי כן לאו כל אדם ראוי להוכיח. כמו שאמר רבי עקיבא (ערכין מו:): 'תמה אני, אם יש בדור הזה מי שיכול להוכיח'. ואם רבי עקיבא אמר זאת בדורו, כל שכן בדור הזה של עכשיו.

כי כשהמוכיח אינו ראוי להוכיח, אזי לא די שאינו מועיל בתוכחתו, אף גם הוא מבאיש ריח של הנשמות השומעים תוכחתו. כי על ידי תוכחתו הוא מעורר הריח רע של המעשים רעים ומדות רעות של האנשים שהוא מוכיחם. כמו כשמונח איזה דבר שיש לו ריח שאינו טוב, כל זמן שאין מזוין אותו הדבר, אין מרגישים הריח רע, אבל כשמתחילין להזיז אותו הדבר, אזי מעוררין הריח רע; כמו כן על ידי תוכחה של מי

^א השיעור נמסר בתאריך א' מנחם אב התשפ"ו. מקוצר הזמן אינו מוגה!

בבחינת (שיר השירים א): "נרדרי נתן ריחו", הנאמר על מעשה העגל. עזב לא נאמר, אלא נתן, כמו שפרש רש"י שם וכמו שאמרו רבותינו ז"ל בנמרא (שבת פח:). כי על ידי תוכחה של משה על מעשה העגל הוסיף ונתן בהם ריח טוב, שהוא בחינת מזונא דנשמתא.

כי עיקר יניקת הנשמה היא מהריח כנ"ל, כי על ידי קול המוכיח שהוא ראוי, על ידי זה הוא נותן ריח טוב בהנשמות, שהוא בחינת מזונא דנשמתא כנ"ל: כי יש מזונא דנשמתא ומזונא דגופא (תק"ז ב"א) ועל ידי מזונא דגופא נחלש מזונא דנשמתא).

רש"י בפרשת השבוע אומר: "אלה הדברים – לפי שהן דברי תובחות, ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן, לפיכך סתם את הדברים והזכירם ברמז מפני כבודן של ישראל: אל כל ישראל – אילו הוכיח מקצתן, היו אלו שבשוק אומרים, אתם הייתם שומעים מבן עמרם ולא השיבותם דבר מכך וכך, אילו היינו שם היינו משיבים אותן, לכך כנסם כולם ואמר להם הרי כולכם כאן כל מי שיש לו תשובה ישיב".

ר' נתן בליקו"ה הל' ערלה (ה"ד) מביא שכשקוראים את הפרשה הזאת פרשת דברים קוראים לפני תשעה באב, וכאן אנחנו מזכירים את התוכחה של משה לכלל ישראל, והתוכחה הזאת היא בבחינת המתקת הדינים, שמצד אחד משה מוכיח את כלל ישראל ומצד שני מזכיר אותה ברמז ובדרך כבוד.

מסביר ר' נתן שמשה רבינו הוכיח את כלל ישראל בצורה כזאת שהוא הפך את העוונות לזכויות, והיום שאנחנו נמצאים בראש חודש מנחם אב, 'משנכנס אב ממעטים בשמחה', משה רבינו על ידי התוכחה שלו המתיק את כל העוונות של כלל ישראל.

ומשה רבינו הוכיח אותם בצורה מיוחדת, וכמו שר' נתן מביא שם בהל' ערלה (שם באות מו): "וזה שבתחלת דבריו של משה הזכיר כל המקומות שהכעיסו לפניו, כמו שכתוב (דברים א, א): "אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן בפחד ב'ערכה' וכו'. ופרש רש"י, שפנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפניו וכו', הינו כי התוכחה של משה היזה תוכחה של חסד, כמו שכתבאר בהתורה 'תקעו תוכחה' (בלקושי תנ"א סימן ח), ע"ז שם, שאמר משה תוכחתו באפן שלא יעזרר חס ושלום על-ידי תוכחתו הריח רע של המעשים רעים שעשו, ויחליש אותם חס ושלום על-ידי-זה, רק אדרבא, על-ידי תוכחתו יחזק אותם ויוסיף ויתן בהם ריח טוב וכו', כמו שכתבאר שם. ועל-פ'ן הזכיר כל המקומות שהכעיסו לפניו. 'כל המקומות' דיקא, כי בזה הזכיר להם זכות וחסד, כי הוא קיים 'אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו', כי הוא זכה לאחזו בכסא הכבוד, בבחינת "מאחז פני כסא" וכו', שעל-ידי-זה היזה בבחינת 'מקומו של עולם'. ועל-פ'ן ידע, שכל אלו המקומות שהכעיסו בהם לפני המקום

ברוך הוא המקומות בעצמן גרמו להם לחטא, כי עברו במדבר "מקום נחש שרף ועקרב וצמאון" וכו' (דברים ח, טו), שהם מקום תקף הקלפות והסטרא אחרא, פידוע, והיו צריכים להם על קלפות קשות ועצומות שהיו במקומות כאלו. וזה גרם להם שפמה פעמים לא יכלו לעמוד בנסיון ונכשלו במה שנכשלו. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק (במדבר כה, א): "וישב ישראל בשטים" וכו', שהמקום גרם להם לחטא (במדבר כה, ב, כב), כמו שאיתא בזהר הקדוש. נמצא, שבה שהזכיר את המקומות דיקא שהבעיסו לפניו, בה המציא להם זכות בחינת הזכות של ראש השנה, שהוא 'אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו' וכו', כנ"ל.

ואומר ר' נתן: "וכן סובב והולך כל ספר דברים על קטב זה – להזכיר את ישראל כל מה שהבעיסו לפניו, ואף-על-פי-כן לא יתיאשו עצמן מן הרחמים לעולם, כי רחמיו לא כלים, באשר ראו בעיניהם, שאף-על-פי שעשו את העגל אף-על-פי-כן לא מנע רחמיו מהם. וכן אחר שאר החטאים היטיב עמהם בחסדו עד שהם מוכנים עתה לבנם לארץ-ישראל, על-כן ידעו לדורות, שבכל מה שיעבר עליהם עד ביאת משיח בכלל ובפרט, על כל אחד ואחד, יהיה איך שיהיה – 'לעולם אל יתיאשו עצמן מן הרחמים', כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות י): 'אפלו חרב חדה מנחת על צוארו של אדם אל

ימנע את עצמו מן הרחמים'. ואמרו (ראש השנה טז): 'יפה צעקה לאדם בין קדם גזר דין בין לאחר גזר דין'. וזה שספר תפלותיו, איך התפלל והתחנן לפני השם-יתברך. כמו שכתוב (דברים ט, יח): "ואתנפל לפני ה' וכו' ואמר" וכו'. הכל כדי להורות בני ישראל שיתחזקו בתפלה וצעקה להשם-יתברך תמיד, כי רחמיו אינם כלים לעולם".

וכך משה רבינו לימד אותנו בכל ספר דברים שנדע שעם כל מה שחטאנו שלא נתייאש כי לפעמים המקום גורם, וזה תלוי מאיפה האדם הגיע מאיזה בית ומאיזה ישוב. וכמו שכשחזרתי מה'לווייה' של ר' מיכל דורפמן ז"ל [בשבוע הקרוב ה'יארצייט' שלו], שמעתי פעם אחת מיהודי ששאל אותו איך הוא יבא לעולם האמת? והוא אמר לו תגיד שאתה נולדת ברוסיה והיית תחת משטר הקומוניסטים, ותדע לך שכשתגיד ככה – יפתחו לך כל השערים!

כי לפעמים המקום גורם ושם היה מסירות נפש ולא יכלו לקיים את כל המצות והזכות הזאת איך שאנחנו נראים זה זכות! וזה גורם בבחינת 'נרדי נתן ריחו' וכך דנים את האדם לכף זכות וזה התורה אזמרה' להסתכל על הזכויות של האדם. ובפרט היום שזה ה'יארצייט' של אהרן הכהן שנאמר בו 'אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לבריות', זה הכח של הצדיקים שאפילו אם האדם מלא חטאים ועוונות ופשעים מסתכלים על שורש הגשמה של האדם, ועל ההתרוממות של הנפש שלו באותו זמן.

וכמו שרואים בסיפורי מעשיות על ה'בן מלך' שהגיע לכאלו מקומות נמוכים אבל אע"פ כן הוא נשאר הלאה 'בן מלך'!! וכך אנחנו צריכים לדעת שאפילו שאנחנו מלאים בחטאים ועוונות ופשעים, אע"פ כן הקב"ה אוהב אותנו ונותן לנו רחמים וחסדים ומכנים אותנו לארץ ישראל ומשפיע עלינו טובות מה שאי אפשר לתאר איזה רחמים וחסדים הקב"ה גומל איתנו, וזה מה שהצדיקים משפיעים השפעות טובות על כלל ישראל.

וזה כל ספר דברים שכולו תוכחה של משה, שמוכיח את כלל ישראל תוכחת חסד, ונפלאים חסדי ה' שכמה שהכעיסו לפניו בכל המקומות והקב"ה מרחם עלינו וכמו שכתוב 'ועתה ישראל מה ה' אלוהיך שואל מעמך כי אם ליראה', שאע"פ שעשיתם מה שעשיתם עדיין רחמיו עליכם, ואין יראה אלא תפילה, וכמו שכתוב 'אשה יראת ה' היא תתהלל' וכמו שרבינו מביא כמה פעמים. וזה מה שמשה מוכיח אותנו שעם כל מה שחטאנו לפניו אין הקב"ה דורש מעימנו אלא תפילה.

וזה מה שמשה רבינו הזכיר את כל המקומות שהכעיסו, זה התוכחה של משה שעל ידה הוא מלמד זכויות 'נרדי נתן ריחו' כי משה רבינו נותן ריח טוב ומסביר שהמקום גורם לחטא, וכמו שהם הלכו במדבר מקום של 'נחש שרף ועקרב' שזה כל המקומות של הסט"א כידוע והיו צריכים להלחם עם הקלי' הקשות.

וזה מה שראינו בדברי ר' נתן: "וְכֵן סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ כָּל סֵפֶר דְּבָרִים עַל קֶטֶב זֶה –

לְהַזְכִּיר אֶת יִשְׂרָאֵל כָּל מָה שֶׁהִכְעִיסוּ לְפָנָיו, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן לֹא יִתְיַאֲשׁוּ עַצְמָן מִן הַרְחָמִים לְעוֹלָם, כִּי רַחֲמָיו לֹא פָּלִים, כַּאֲשֶׁר רָאוּ בְּעֵינֵיהֶם, שֶׁאַף־עַל־פִּי שֶׁעָשׂוּ אֶת הָעֲגָל אַף־עַל־פִּי־כֵן לֹא מָנַע רַחֲמָיו מֵהֶם. וְכֵן אַחֵר שָׁאָר הַחֲטָאִים הֵיטִיב עִמָּהֶם בְּחִסְדּוֹ עַד שֶׁהֵם מוֹכְנִים עִתָּה לְכַנֵּס לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, עַל־כֵּן יָדְעוּ לְדוֹרוֹת, שֶׁבְּכָל מָה שִׁיעֲבֹר עֲלֵיהֶם עַד בִּיאַת מָשִׁיחַ בְּכָלָל וּבְפָרֵט, עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיחִיָּה – לְעוֹלָם אֵל יִתְיַאֲשׁוּ עַצְמָן מִן הַרְחָמִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּרֻכּוֹת י.): 'אֲפֹלוּ תֵרַב תְּדַה מִנִּחַת עַל צִוָּאָרוֹ שֶׁל אָדָם אֵל יִמָּנַע אֶת עַצְמוֹ מִן הַרְחָמִים'. וְאָמְרוּ (רֹאשׁ הַשָּׁנָה טז.): 'יָפָה צִעָקָה לְאָדָם בֵּין קֶדֶם גִּזֵּר דִּין בֵּין לְאַחֵר גִּזֵּר דִּין'. וְזֶה שֶׁסֵּפֶר תְּפִלּוֹתָיו, אִיךָ הִתְפַּלֵּל וְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ט, יח): "וְאֶתְנַפֵּל לְפָנָיו ה' וְכו' וְאָמַר" וְכו'. הַכֹּל כִּדִּי לְהוֹרֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁיתְחַזְּקוּ בַתְּפִלָּה וְצִעָקָה לַהֲשֵׁם־יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד, כִּי רַחֲמָיו אֵינָם פָּלִים לְעוֹלָם".

וזה מה שהאדם צריך לזוהר שלא ליפול ליאוש, וכמו שחסידים אומרים 'משנכנס אב ממעטים בשמחה', שאע"פ שיש כאלו צרות והסתרות גדולות בחודש אב, שיש תוקף הדינים, אבל בכל זאת ממעטים את הכל על ידי שמחה, ואנחנו מחיים את עצמנו בשלא עשנו גוי', ועם כל מה שאין לנו ביהמ"ק, ועם כל מה שאנחנו לא מבינים, אנחנו ממשיכים הלאה לעבוד את ה', ומחיים את עצמנו

בנקודות טובות, בנקודה השייכת לליבו בעת הזאת, ומחיים את עצמנו בנקודות טובות, וזה מה שצריכים לעשות וכמו שרבינו מביא בליקו"מ (תורה לד) על 'חרפה שברה ליבי': "כתיב (תהלים ס"ט): "חרפה שברה ליבי", היינו החרפות ובזיונות שוברין לבו של אדם. והתיקון הוא, על ידי שמקשר את לבו להנקודה השייך ללבו בעת הזאת, ועל ידי זה נתבטל החרפה השורה על לבו".

כל אחד עושה חשבון הנפש, ובפרט עכשיו בימים של בין המצרים ובפרט עכשיו בזמן שעם ישראל צריכים הרבה ישועות, וכבר שנים לא היו כאלו גזרות קשות שרוצים לגזור, ובכל זאת עם ישראל ממשיכים לשבת וללמוד, וממשיכים הלאה להתפלל ולהתחזק באמונה ובטחון בה', וזהו 'משנכנס אב ממעטים את הסטרא אחרא על ידי נקודת השמחה, ובשמחה תצא, אנחנו מאמינים הלאה שהק'ב"ה אוהב אותנו ומאיתו לא תצא הרעות.

ושמעתי מאנ"ש 'חרפה שברה ליבי' החרפה הכי גדולה שיש בעם ישראל, זה מה שעברנו מאז שעברנו לעם, שבאנו לארץ ישראל ועד שבנו את ביהמ"ק לקח כמה מאות שנים ואח"כ כשנבנה בפאר ויופי, והיה מכפר תמיד של לילה על עבירות של יום, ושל יום מכפר על העבירות של לילה, ואחרי הכל 'חרפה שברה ליבי', זה השברון לב הכי גדול שיש לעם ישראל שאין לנו ביהמ"ק ואין לנו משהו שיאיר לנו, ואין לנו את הצדיקים וזה מה שאמרו חז"ל שסילוק הצדיקים כמו חורבן בימה"ק.

וזה הנקודות הטובות שאפילו שאנחנו בהסתרה ושומעים קולות של חרפות ובזיונות על לומדי תורה, וכל מיני עונשים לבני תורה, ועם כל זה ב"ה אלפי יהודים יושבים ולומדים ודבוקים בהשי"ת ובכל יום בבוקר קמים ומניחים תפילין ושמחים ומאושרים וזהו 'חרפה שברה ליבי', וכל אחד יודע שכל הגלות היא 'על עוזכם את תורת', שאנחנו לא שלמים כמו שצריך, ואע"פ כן איך שאנחנו אנחנו ממשיכים הלאה לעבוד את ה', כי אין צדיק אשר יעשה טוב... וכל אחד יודע בסתר נפשו איך הוא נראה, ובכל זאת ממשיכים הלאה לעבוד את ה', והולכים עם רצונות וכיסופים ומחכים לישועת ה'.

וזה מה שחז"ל מלמדים אותנו על מה שכתוב בתהילים 'מזמור לאסף אלוקים באו גויים בנחלתך', 'מזמור'? היה צריך לומר 'קינה לאסף'?! אלא 'מזמור שלא שפך חמתו על עצים ואבנים', ועל זה מזמרים שהקב"ה משליך חמתו על עצים ואבנים, ולא משליך חמתו על כלל ישראל. הקב"ה החרב את ביהמ"ק אבל אנחנו נשארנו קיימים עם רצונות וכיסופים להשי"ת. וייתכן שהיום אחרי חורבן ביהמ"ק שאנחנו לא ידענו איך להתנהג עם ביהמ"ק ולא ידענו את הערך שלו, עם כל זה אנחנו ממשיכים הלאה, ואנחנו לא נופלים ליאוש, עם כל מה שרואים מה שהולך אנחנו נשארים בארץ ישראל ומקדשים את עצמנו ורוצים להתקרב להשי"ת 'אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבת בבית ה' כל ימי חיי', ובכל יום אנחנו מצפים לישועה ואומרים 'לישועתך קוינו כל היום ומצפים לישועה', ובכל יום אנחנו

נושאים עיננו לשמים 'בונה ברחמיו ירושלים
אמן', וכ"כ הרבה שנים אנחנו בגלות ולא
רואים את בנין ביהמ"ק ובכל זאת אנחנו
מתחזקים הלאה בביטחון אשר בוודאי אנחנו
יודעים שיתקיים 'אור חדש על ציון תאיר
ונזכה כולנו במהרה לאורה', ותחזינה עיננו
בשובך לציון ברחמים' עם העיניים שפגמנו
בהם אבל 'ותחזינה עיננו' והכל ברחמיו
וחסדיו של השי"ת שחם עלינו ובחר בנו מכל
העמים אף שאיננו ראויים, והקב"ה אוהב
אותנו וזה מה שאנחנו בכל מצוה ממשיכים
כאלו אורות גדולים ואפילו שאין לנו בית
המקדש ואנחנו רחוקים מהשי"ת.

וזה מה שכתוב בפרשת השבוע חזקוני גדול
לעם ישראל, וכמו הנועם אלימלך אומר על
'אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל
ישראל', רש"י אומר 'כל ישראל' כדי שלא
יגידו אנשים שאם היינו שם היינו עונים לו
ככה וככה.

ובנועם אלימלך יש חזקוני עצום מה זה מה
שאומרים ב'לשם יחוד' בשם כל ישראל',
וז"ל: "הטעם למה שאנו אומרים קודם כל
עבודתנו ותפילתנו לשם יחוד כו' בשם כל
ישראל. והכוונה היות שאין צדיק בארץ כו'
(קהלת ז, ב), ואם כן האידך יכול לעשות איזה
דבר קדושה באברינו כיון שנעשה בהם
איזה עבירה חלילה ונפגם אותו האבר ואידך
יכול להשרות עליו קדושת העובדא התיא.
אך שהתיקון לזה הוא במה שכולל עצמו
עם כללות ישראל, כי יש עולם הנקרא כל
ישראל והעולם ההוא שלם בלי שום פגם,
כי הכללות ישראל הם הצדיקים כמו

שנאמר (ישעיה ס, כא) ועמך כולם צדיקים,
ואם כן אף שהפרטים חוטאים לפעמים,
אבל הכללות הם תמיד קיימים בקדושתם
ואין שטן ואין פגע רע בהם וחלילה ותמיד
צורתם חקוקה למעלה והוא הנקרא בספרי
קודש אדם קדמון, ושם אין שליטה לחטא
כלל, והאדם מקשר עצמו שם בהתכללות
ההיא, ואז אותו האבר נקשר בכללות
ונתקן בקדושה עליונה ואז יכול לעשות
המצוה או העובדא ההוא וזה עצה אחת.

ועוד יש עצה היות ששורש כל החטאים הם
באים מבח עין הדעת שנתקללה האדמה
בל"ט קללות ומהם באה הזוהמא לאדם,
אבל כשאדם שומר שבת כהלכתו בל"ט
מלאכות מתקן הל"ט קללות ואז יפרדו
ממנו כל הקליפות. וזהו הטעם (שבת ק"ח ב)
כל השומר שבת כהלכתו כו' אפילו עבד
כו' מוחלין לו".

וזה השבת הזאת שבת חזון, שאנחנו מאמינים
שיש לנו תקוה, שיהיה לנו עינים שנוכל
לפתוח את הלב להשי"ת, וזה מה שרבינו
מביא בליקו"מ (תורה א' תנינא) על 'כל ישראל',
שכשמשנה רבינו היה בשמים והיה את טענת
המלאכים, אמר לו הקב"ה 'אחוז בכסא
כבודי', הפשט שיש מקום גבוה כזה שיש שם
את כל שורשי נשמות ישראל, ולשם אנחנו
צריכים לקשר את עצמנו כל הזמן.

ולא להסתכל על הירידות והמצבים הקשים
שלנו, וכמו שיש בחינה כזאת של 'שמע
ישראל' וברוך שם כבוד מלכותו, וכמו שר'
נתן ממשך שם בהל' ערלה ואומר: "ועל-כן

תמיד יכולין להתקרב אליו, כמו ששמעתי מפי אדמו"ר ז"ל (שיחות הר"ן סימן נא) שאמר שאפלו בשאל תחתיות יכולין להיות סמוכין אליו יתברך. וזהו בחינת 'פרוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד' כנ"ל. ועל-כן הזהיר להם משה על זה בתחלת השירה, כי זה עקר פונתו בהשירה הקדושה הזאת שכוללת הכל, שאמר עליה (דברים לא, כא): וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו. וכל פונתו שיתחזקו תמיד בהשם יתברך, ויבטחו ברחמיו ויצעקו ויתפללו אליו יתברך תמיד, כמו שנהג הוא כל ימי חייו, בחינת כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלקינו כנ"ל. הפשט שאפילו אם עובר עלינו מה שעובר, אנחנו ממשיכים הלאה להתפלל ולבקש מהשי"ת.

והגמרא אומרת מקדש ראשון מפני מה חרב מפני שעברו על ג' עבירות, ומצד שני מוצאים בבא מציעא 'מאי דכתיב מי יודע פשר דבר... על מה אבדה הארץ... על עוזבם את תורתו' ואמרו חז"ל שלא ברכו בתורה תחילה, ואומרים המפרשים שיש חילוק בין בית ראשון. ובמפרשים מדברים וכי הנביאים לא ידעו על מה אבדה הארץ, ובמדרש איכה (איכ"ר פתיחות סימן ב) מובא: "ר' הונא ור' ירמיה בשם ר' שמואל ברבי יצחק אמר מצינו שויתר הקדוש ברוך הוא על עבודת כוכבים ועל גילוי עריות ועל שפיכות דמים ולא ויתר על מאסה של תורה שנאמר על מה אבדה הארץ, על עבודת כוכבים ועל גילוי עריות ועל שפיכות דמים אין כתיב כאן אלא על עזבם את תורתו,

ר' הונא ור' ירמיה בשם ר' חייא בר אבא אמרי כתיב (ירמיה ט"ז) ואותי עזבו ואת תורתי לא שמרו, הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו, מתוך שהיו מתעסקין בה המאור שבה היה מחזירן למוטב".

ויש אחרים מסבירים שכל הדיון הוא לאחר שחטאו בביטול תורה [וכמו שמוכח בשערי תשובה וכן בביאור הלכה ויש גם ר"ן בנדרים ואכמ"ל] כי 'על כל פשעים תכסה אהבה', והקב"ה אוהב אותנו וזה מה שויתר הקב"ה על ג' עבירות ולא ביטל על ביטול תורה, לעולם ויתר עליהם הקב"ה הפשט שעסק התורה זה השעשוע של הקב"ה וכו' שחז"ל אומרים המאור שבה מחזירן למוטב כי כשיהודי משקיע את הראש שלו בתורה ויראת שמים אזי כשהוא לומד הוא מתעורר בתשובה, כי הוא חושב אז: 'אי! אני לומד גמרא של ע"ז ושפיכות דמים', וכשיהודי מהרהר בתשובה בשעה שהוא לומד 'איך אני נראה בדברים האלו! ובזכות זה ויתר הקב"ה מעונשו על ג' עבירות, ועל זה אמרו שלא ויתר על ביטול תורה, כי כשחטאו בביטול תורה כבר לא ויתר הקב"ה על ג' עבירות. וזה מה שהגמרא אומרת שהתורה מגנת ומצלת מן החטא, אבל לאחר שעזבו את תורתו, אזי מה שחטאו בג' עבירות לא מחלו. וזה מה שצריכים לדעת כשאנחנו מתאבלים על ביהמ"ק כשעם ישראל יחזרו בתשובה הכל יתהפך לאהבה.

והשבת הזאת - 'שבת חזון' זה עת רצון גדול, וכמו בשעת מנחה של כל שבת רגילה שנקרא אז 'רעוא דרעוין', אומרים בשם החידושי

הזה כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום
ואת אשר איננו פה עמנו היום".

וזה כשכל ישראל נמצאים באחדות זה
המעלה הכי גדולה. וזה מה שמישה רבינו
לימד אותנו את דרך התשובה, והוכיח את
כלל ישראל, לא שח"ו עורר עליהם דינים,
אלא הוכיח אותם וכמו שכתוב בספרים
שדרך התוכחה כשבאים להוכיח את ישראל
צריכים להיות נשמר מאד שלא יקטרג עליהם
בדבריו להזכיר עוונם, רק למחוק עוונם ולתקן
אותם שלא ישאר שום רשע. וזה העבודה
שצריכים לעשות.

והזכרתי כבר בעבר ודבר בעיתו מה טוב,
שזה מה שכתוב ג"כ בשל"ה הק' (דרך חיים
תוכחת מוסר): "כשהוכיחם בדברי מוסר, סיפר
מעלתם, 'הבו לכם אנשים חכמים ונבנים
וידעים' כו' (דברים א, יג), הוא על דרך הפסוק
(משלי מ, ח) 'אל תוכח ליץ [פן ישנאך] הוכח
לחכם ויאהבך'. הענין, כשאתה רוצה
להוכיח את אחד, אל תאמר לו כך וכך
אתה גרוע, כי אז ישנאך ולא ישמע לדבריך.
וזהו שאמר 'אל תוכח ליץ', שלא תוכח אותו
בדרך ולזול לומר לו ליץ אתה. רק אדרבה
תאמר לו חכם אתה, ואם בן חרפה היא
לאיש כמוך לעשות כה וכה, זהו 'הוכח
לחכם', כלומר, [תעשהו] לך לחכם, אז
יאהבך וישמע לקול דבריך ויקבל מוסר".

כלומר אם תעשה את האדם ששומע אותך
לחכם ואז ישמע לדברים שלך, וזה מה שכתוב
שהאדם צריך לדעת להעלות את השני,
וכתוב 'הוכח לחכם ויאהבך', תעלה אותו

הרי"ם בשם הרבי מלובלין שהשבת הזאת
[ואיני יודע אם זה כשת"ב חל בשבת או בכל
שבת חזון] כל השבת כולה זה בבחינת רעווא
דרעוין, ונמצא שבשבת במנחה זה מדרגה
יותר גדולה מכל השבתות, ואז זה זמן תשובה.
וזה מה שכתוב בפרשת שבוע 'אחרי הכותו
את סיחון ועוג', זה כנגד כל הקלי' הגדולות.

וב'פרי צדיק' מר' צדוק מלובלין מובא
שה'יהודי הקדוש' מפשיסחא היה לומד
פרשת דברים כל השנה, ובוה החודש חודש
אב הוא כנגד שבט שמעון, וזה נשיאת
הדגלים, וכמו שאומר ר' נפתלי מראפשיץ
שמעון זה 'כי שמע ה' כי שנאה אנכי', ולכן
הצירוף של החודש הזה הוא 'הסכת ושמע
ישראל היום', ושמע כי העיקר זה השמיעה,
ואם אנחנו מתחזקים 'היום', זה 'היום אם
בקולו תשמעו', שהיום אני מחזק את עצמי,
וכמו שאמרנו מקודם על 'חרפה שברה ליבי'
ואני מקשר את עצמי לנקודה השייכת לליבי,
'היום' מה שייך לי היום?!

ובספרים כתוב 'אלה הדברים אשר דיבר
משה אל כל ישראל', מה זה 'אל כל ישראל'?
ה'תפארת שלמה' שואל שהיה צריך לכתוב
'אל כל בני ישראל' וכמו שמובא בכל מקום
בתורה. והוא מסביר: "אך הנראה ברמז הזה
דהנה ענין אלה הדברים אשר דבר משה אל
בנ"י לא לאותו הדור לבד דבר כי גם לכל
הדורות וכל הנשמות העתידים להיות עד
ימות המשיח והלאה. וכל ספר משנה
התורה הזאת הוא מלא נביאות ועתידות
לכל העתיד לבא לעולם כמו שאמר לבסוף
לא אתכם לבדכם אנכי כורת את הברית

ותגיד לו 'אתה חכם!' יש לך נקודות טובות, ויש לך נשמה קדושה מעם ישראל! וכך תרומם אותו, וכך הוא יזכה להתעורר בתשובה. וכמו שכתוב במקום אחר בנועם אלימלך איך הצדיקים פעלו על אנשים לבטל מהם כל מיני גזרות קשות ונתנו להם הרהורי תשובה? כי הם מביאים את האדם לעולם עליון ושם אין מקום של עוון ובוה מעוררים אותו לתשובה.

ב'פרי הארץ' מר' מענדל מויטפסק [אני שמעתי את זה מאבי ז"ל ואני לא יודע איפה זה שם], מובא שכתוב בחז"ל 'לולי שמרו ישראל שתי שבתות', זה הולך על שבת חזון ושבת נחמו, בשבת חזון צריכים להסתכל ולעשות חשבון הנפש למה נחרב ביהמ"ק, ובשבת נחמו צריכים לחשוב איך אפשר לבנות בחזרה.

ובפרי הארץ יש אריכות גדולה בפרשת השבוע דברים שקשורים לעבודה של ת"ב, הוא מדבר שם שהקלי' הקשה מכל הקלי' זה עצבות ויגון, וז"ל: "היא הקליפה היותר קשה מכולם, שהרי הע"ז נקראת על שמה: (תהלים קמו, ד): "עצביהם כסוף וזהב" ומאמר (חושע ה, יז): "חבור עצבים", וכן אין לה שייכות עם השי"ת כמאמר (דברי הימים א טו, כז): "חוד וחדר לפניו עז וחדרה במקמו", (שבת ל, ב) "ואין השכינה שורה אלא מתוך שמחה".

והנה מאמר חז"ל (חגיגה ה, א) "כאן בבתי גואי כאן בבתי בראי" צריך הבנה ואין כאן מקומו, כללא דמילתא שהקליפה הוא מחוץ לפרי נקרא בתי בראי, ומאמר (ישעיהו

כב, יב): "ויקרא אדני אלהים לבכי ולמספר וכו'" כמאמר (מלכים ב ה, א): "כי-קרא ה' לרעב" שקרא לקליפות ונתן רשות שליטתם, וזהו ויתעצב אל לבו, שהרי העבר ועתיד שוין לפניו, וכפירוש הזוהר (זהר חלק א נז, א) ו- (זהר חלק ג טו, ב) "למאן ללבבו" ע"ש, ואחרי היות העצבות קליפה וטומאה אינה נמשכת כי אם למי שהוא מבחינתה, (קהלת ז, כו): "וחוטא ולבד ביה" ו- (קהלת ז, כו): "טוב לפני האלהים ופלט ממונה", כמאמר (משלי טו, טו): "וטוב לב משתה תמיד" שהרי אפילו בפרט שהוא מבחינת העצבות אמרו רז"ל (ישעיהו לג, יד): "פחדו בציון תפאים" דווקא.

ועל-דרך הלצה אפשר לפרש בזה דברי המדרש (איכה א, ה): "כי ה' הונח" למי שהוא ביגון, יכול על מגן תלמוד-לומר על רב פשעיה, שאינה נמשכת אלא מן הפשעים מהקליפות, אבל המפרשים פירשו המדרש על-דרך אמרם רז"ל "כל דור שלא נבנה בית-המקדש בימיו, פאילו נחרב בימיו" ועל דא ודאי קא בכה שפיר על רוב פשעיו וחטאיו שמנעו הטוב, שאין הוא עם הבית-המקדש יכולים לדור בעולם אחד, והוא דבריהם "יכול על מגן" - להיות מיצר ודואג על חורבן בית המקדש כי מה שעבר אין, "תלמוד-לומר על רוב פשעיה" - לבן העצבות נקרא על להבא עדיין שהיא התשובה, באותו מקום שיבנה בית-המקדש במהרה-בימינו".

ואנחנו רואים שיש שלש בחינות, יש 'דברי ירמיהו' ויש שמעו דבר ה', שזה הפרשה

מצד שני האבא לא מפסיק לאהוב את הבן שלנו.

וזה מה שהיה בחורבן ביהמ"ק גם כשהילד מקבל סטירה אבל האבא אוהב את הבן שלו וככה אנחנו אפילו איך שאנחנו עושים אבל הקב"ה אוהב אותנו ושמח בנו. וזה מה שצריכים לזכור ולהתפלל וכמו שרבינו מביא בליקו"מ (תורה סז תנינא) 'מה שעבר עבר, אבל צריכים לזכור מה מעבב אותנו? שאני לא אמנע את בנין ביהמ"ק, כי השפעות נמצאות אבל שאני לא אמנע. וזה מה שמבקשים 'ולירושלים עירך ברחמים תשוב', שנוכה להתקרב להשי"ת.

וה' יהיה עימנו כאשר היה עם אבותינו. וה' יעזור שיתהפך הכל לטובה ונוכה לראות עין בעין בשוכך לציון ברחמים עם העיניים הגשמיות שלנו, כי יכול להיות ברוחניות יש אורות גדולים, אבל שנוכה לראות בגשמיות את רחמי ה', וה' יתברך יעזור שנוכה לגאולה שלמה ולבנין ביהמ"ק ובפרט לפי מה שאומר הבעל הטורים ש'משיח' זה אותיות 'ישמח', כי הוא יכניס שמחה בעולם, ויתקיים 'תשחק ליום אחרון', אמן.

זכות הרבים מגליון זה תעמוד לרפואתם של:

עדן בת שרית ושרון בן נעימה

יורם בן שושנה מיה בת עדי

בתוך שאר חולי ישראל אמן

לרפואת

הרב רועי יאיר בן חגית נעמי

בתושח"י

הקודמת, ועיקר התיקון שהאדם צריך לתקן בדיבור, ובשמיעה, ובראיה (חזון). וזה 'בנים גדלתי ורוממתי והם פשעו בי.. זרע מרעים בנים משחיתים', שאע"פ שהם משחיתים הם נשארים הלאה בנים, וזה החיזוק הכי גדול שהקב"ה לא עוזב אותנו. וחז"ל אומרים שרבי ביקש לעקור תשעה באב שחל בשבת, מה זה לעקור את הת"ב, שעל ידי כח השבת שמעלה על שולחנו כסעודת שלמה בשעתו, על ידי זה אפשר לרומם את כלל ישראל שיזכו לקדושת שבת, ואפשר לעקור לגמרי את הת"ב, וזהו 'מעלה על שולחנו כשלמה המלך' מכוחו של שלמה המלך בסעודת שבת.

וזה מה שר' נתן מבקש בליקוטי תפילות תפילה יג' שעיקר קדושת שבת זה השמחה והתעוררות וכמו שרבינו מביא על 'אנכי אשמח בה' שהשמחה בכלליות בכל מצוה ומצוה, זה הנקודה שהאדם שמח 'שמחו בה' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב'. וזה מה שהזכרנו שזה הנקודה של משיח, שצרכים לחשוב שדווקא בתוך האבלות בתשעה באב אנחנו מהפכים את הקינות לתיקון, ואת ה'שלא כסדר' ל'כסדר'.

ודווקא בתשעה באב אומרים 'מזמור לאסף אלוקים באו גויים' שדווקא בחורבן ביהמ"ק היה התגלות של כבוד שמים, בזה שראו את הכרובים פנים בפנים, והמפרשים שואלים אם הכרובים היו ככה סימן א"כ שהכל היה ברצון ה', וא"כ למה היה חורבן ביהמ"ק? רק אנחנו רואים שאפילו שעומד ליחרב ביהמ"ק אבל הקב"ה לא עוזב אותנו וכמו שילד עושה מעשים לא טובים ונותנים לו סטירה אבל